

член Пленуму Св. Синоду Російської «Живої Церкви», викладач Вищої Української богословської школи в Києві. У 1929–1934 — митрополит Архангельський і Холмогорський. У 1934–1942 проживав в Алма-Аті. За іншими відомостями був розстріляний 3 грудня 1937 в Алма-Аті.

[7] Ім'я Чехівського — Володимир, тому святкування його іменин припадає на свято св. рівноапостольного князя Володимира, яке в православній церкві відзначається 29 липня.

№ 72

Із щотижневого зведення Секретного відділу ДПУ УСРР № 32/94 за час з 5 до 11 липня 1928 р.

СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО

СЕКРЕТНЫЙ ОТДЕЛ ГПУ УССР

ЕЖЕНЕДЕЛЬНАЯ СВОДКА

№ 32/94 за время с 5/VIII по 11/VIII 1928 г[ода]

[...]

А В Т О К Е Ф А Л И С Т Ы.

1. РАСПРОСТРАНЕНИЕ ПИСЬМА ВИННИЧЕНКО СРЕДИ ХАРЬКОВСКИХ АВТОКЕФАЛИСТОВ

Среди автокефалистов в Харькове распространяется «открытое письмо ВИННИЧЕНКО [1] к М. ГОРЬКОМУ», помещенное в 72 номере газеты «Украинские Известия», издающейся в Париже.

Приняты меры к выявлению комментариев автокефалистов к этому письму.

2. ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ СЕРГИЕВСКОЙ ОБЩИНЫ г.КИЕВА

Вокруг Киевского Сергиевского собора сгруппировался «цвет липковщины». Председателем общины, как известно, является В. ЧЕХОВСКИЙ, который задает тон всему совету.

Недавно в Киевский отдел культа группой тихоновцев было подано заявление с конкретным указанием о том, что Софиевский собор используется автокефальным духовенством для разжигания национальных чувств верующих.

В первых числах августа во время похорон работницы Академии Наук ГРИНЧЕНКОВОЙ [2], кем то из публики на гроб был положен «жовто-блакитный» венок. Члены церковного совета Софиевской общины никаких мер для удаления венка не приняли.

Кроме того, при общине имеется кружок «любителей художественного пения» и «сестер пчелок» (сестричество). Возглавляются эти кружки сторонниками ЛИПКОВСКОГО. Кружки производят денежные сборы для поддержки ЛИПКОВСКОГО и распространяют дискредитирующие митр. БОРЕЦКОГО, слухи.

В недалеком будущем мы предполагаем распустить теперешний состав пятидесятки и затем передать собор в ведение более близких к нам людям.

[...]

Нач[альник] СОУ ГПУ УССР

КАРЛСОН

Вр[еменно] нач[альник] СОУ ГПУ УССР

АБУГОВ

*ГДА СБ України, ф. 13, спр. 370, ч. 2 (1928 р.), т. 4, арк. 140–140 зб.
Копія. Машинопис.*

Примітки:

[1] Винниченко Володимир (1880–1951) — політичний і державний діяч, письменник. Один з ідеологів і керівників українського національно-визвольного руху, лідер УСДРП, голова Генерального секретаріату. Член Української ЦР і Малої ради. Під час Гетьманату очолював Український національний союз. З 14 листопада 1918 до 10 лютого 1919 — голова Директорії УНР. У лютому 1919 емігрував до Відня, згодом до Франції, де присвятив себе літературній та публіцистичній діяльності. Автор романів, оповідань, п'єс, багатьох мемуарних і публіцистичних творів.

[2] Гринченко Марія Миколаївна (1863–1928) — письменниця, перекладачка, педагог. Працювала вчителькою в народній школі на Луганщині. Авторка популярних книг і брошур, перекладачка українською мовою творів Г. Ібсена, М. Твена, Г.-Х. Андерсена та ін. Друкувалася в українських періодичних виданнях, співпрацювала з редакціями «Громадської думки», «Ради», де вела відділ «По Україні», виконувала обов'язки секретаря редакції «Нової громади». У 1910–1918 керувала видавництвом ім. Б. Грінченка. З 1919 — член ВУАН по створенню словника сучасної української мови. Померла 15 липня 1928. 17 липня відбулася громадянська панахида біля будинку Академії наук, де серед інших промову на труною Грінченкової казав С. Єфремов. Див.: *Єфремов С. Щоденники. 1923–1929. – К.: ЗАТ «Газета РАДА», 1997. – (Серія «Мемуари»). – С. 662.* З приводу покладання жовто-блакитного вінка на труну С. Єфремов залишив запис від 2 жовтня 1928 р.: «Ще один наслідок мала смерть Марії Миколаївни, ще більш несподіваний. На

труну хтось поклав синьо-жовтого вінка; тоді це минуло непоміченим. Але, видно, було “око” і згодом почалося слідство. Миколу Чехівського, що правив похорони, вже вислано з Києва — мабуть на Північ. Так не розправлявся навіть царизм за червоні вінки...» — *Там само.* — С. 666.

№ 73**Із щотижневого зведення Секретного відділу ДПУ УСРР
№ 33/95 за час з 12 до 18 липня 1928 р.**

СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО

СЕКРЕТНЫЙ ОТДЕЛ ГПУ УССР
ЕЖЕНЕДЕЛЬНАЯ СВОДКА
№ 33/95 за время с 12/VIII по 18/VIII 1928 г[ода]

[...]

А В Т О К Е Ф А Л И С Т Ы.
2. ПОЛОЖЕНИЕ В ВПЦР

Среди духовенства и мирян автокефалистов г. Киева заметно недовольство неработоспособностью членов ВПЦР, углубляющееся с каждым днем. Ведутся разговоры о том, что Рада абсолютно бездействует.

Липковцы высмеивают членов ВПЦР'ады за их бездарность, подчеркивая вместе с тем, что единственный работоспособный член ВПЦР — ЧЕХОВСКИЙ В.М., что остальные члены ВПЦР, отлично сознавая это, всюду используют знания и энергию ЧЕХОВСКОГО.

Авторитет ВПЦР пал настолько, что Николаевская община г. Киева прислала ей постановления, в котором требует немедленного возвращения денег общины, присвоенных в свое время ВПЦР, угрожая в противном случае судом. Таким образом, Липковцы обрабатывают общественное мнение для того, чтобы на предстоящем соборе избрать ВПЦР в желательном для себя составе.

[...]

Нач[альник] СОУ ГПУ УССР

(підпис)

КАРЛСОН

Пом[ощник] нач[альника] СОУ ГПУ УССР

(підпис)

АБУГОВ